

METINĖ EPLSAF ĮGYVENDINIMO ATASKAITA. I VEIKSMŲ PROGRAMA

1. METINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

CCI	2014LT05FMOP001
Pavadinimas	Pagalbos maistu ir pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programa
Versija	2016.0
Ataskaitiniai metai	2016
Konsultacijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais data	2017-06-15

2. ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

2.1. Informacija apie programos įgyvendinimą nurodant iš dalies arba visiškai įgyvendintų veiksmų bendruosius rodiklius.

2.1.1. BENDRA INFORMACIJA

Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programos dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje (toliau – veiksmų programa) įgyvendinimo ataskaita už 2016 m. yra parengta vadovaujantis 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL 2014 L 72, p.1) (toliau – Reglamentas Nr. 223/2014) ir 2014 m. liepos 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1255/2014 kuriuo, nustatant metinių ir galutinių ataskaitų turinį, įskaitant bendrą rodiklių sąrašą, papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL 2014 L 337, p. 46) (toliau – Reglamentas Nr. 1255/2014) nuostatomis.

Ataskaitos tikslas – apžvelgti veiksmų programos įgyvendinimo pažangą per 2016 m., išreikštą stebėsenos ir finansinių rodiklių pasiekimo rezultatais.

2.1.2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

2.1.2.1. Atsakingos institucijos

Institucijos, atsakingos už veiksmų programos administravimą paskirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 55 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą Lietuvoje paskyrimo“ (toliau – LRV nutarimas Nr. 55):

- ministerija, kaip vadovaujanti institucija ir audito institucija;
- Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA), kaip tarpinė institucija ir tvirtinanti institucija.

2016 m. pokyčių valdymo ir kontrolės sistemoje neįvyko.

Detalus institucijų ir projekto vykdytojo funkcijų atskiriamumas ir jų aprašymas numatytas Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. A1-426 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, taisyklių patvirtinimo“.

2.1.2.2. Projekto vykdytojas

Vadovaujanti institucija 2016 m. inicijavo LRV nutarimo Nr. 55 keitimą dėl projekto vykdytojo pakeitimo. Projekto vykdytojas pakeistas 2016 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 461, atsižvelgiant į tai, kad tarpinė institucija, atsakinga už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – EPLSAF) lėšų tinkamą ir teisėtą panaudojimą, tikrindama projekto vykdytojo –

valstybės įmonės Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (toliau – LŽŪMPRRA) įgyvendintų projektų pirkimų dokumentaciją, užregistravo įtariamus viešųjų pirkimų pažeidimus, kuriuose:

1) 2016 m. kovo 29 d. tarpinės institucijos sprendimu netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažinta 332.184,08 eurų (iš jų EPLSAF lėšos - 282.356,47 eurų);

2) 2016 m. balandžio 11 d. tarpinės institucijos sprendimu netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažinta 213.604,98 eurų (iš jų EPLSAF lėšos - 181.564,23 eurai).

Taip pat 2016 m. sausio 28 d. užregistruotas trečiasis įtariamasis pažeidimas, kuris 2016 m. nebuvo baigtas tirti dėl pradėto ikiteisminio tyrimo (ikiteisminis tyrimas nutrauktas 2017 m.).

Tarpinės institucijos sprendimus dėl finansinių korekcijų LŽŪMPRRA yra apskundusi Lietuvos Respublikos Vyriausiajam administraciniam teismui. Galutiniai sprendimai 2016 m. nebuvo priimti, todėl netinkamomis pripažintų lėšų LŽŪMPRRA į vadovaujančios institucijos sąskaitą nėra grąžinusi (kol nebus galutinių teismo sprendimų). Lėšos, susijusios su pažeidimais nėra deklaruotos Europos Komisijai.

Informacija apie projektuose fiksuotus pažeidimus Europos Komisijai yra pateikta elektroninėmis priemonėmis, naudojant Europos Komisijos Pažeidimų valdymo sistemą.

2.1.2.3. Projekto partneriai

Projekto partneriai atrenkami vadovaujančios institucijos pagal Organizacijų partnerių atrankos aprašo (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A1-163 „Dėl Organizacijų partnerių, dalyvaujančių įgyvendinant Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšomis finansuojamus projektus, atrankos aprašo patvirtinimo“) (toliau – Partnerių atrankos aprašas) reikalavimus.

EPLSAF projektų partneriai 2016 m. buvo visos (60) Lietuvos savivaldybių administracijos ir 3 atrinktos nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO):

- labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“;
- Lietuvos Raudono Kryžiaus draugija;
- Marijampolės krašto samariečių bendrija.

Savivaldybės įtraukiamos į partnerių sąrašą vadovaujančios institucijos kvietimu. Vadovaujanti institucija raštu siunčia kvietimą savivaldybėms pasirašyti sutikimą dėl įtraukimo į partnerių, dalyvaujančių įgyvendinant projektus, finansuojamus EPLSAF lėšomis, sąrašą; NVO atrenkamos skelbiant partnerių atrankos konkursą.

2016 m. balandžio 4 d. vadovaujanti institucija paskelbė organizacijų partnerių atrankos konkursą ketvirtajam projektui įgyvendinti, kurio įgyvendinimo pradžia – 2017 m. sausio mėn. Organizacijų partnerių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. A1-296.

Savarankiškai veikiančios savivaldybės sudaro paramos gavėjų sąrašus, užtikrina, kad turės centrinius sandėlius ir dalijimo punktus, priima maisto produktus į centrinius

sandėlius, paskirto juos į dalijimo punktus ir savo pajėgumais atiduoda labiausiai skurstantiems gyventojams bei vykdo papildančių priemonių įgyvendinimą.

Savivaldybės, kurios veikia kartu su NVO, atsako tik už tinkamą paramos gavėjų sąrašų sudarymą, o NVO centrinių sandėlių užtikrinimą, už maisto produktų priėmimą į centrinius sandėlius, paskirstymą į dalijimo punktus ir EPLSAF paramos atidavimą tikslinei grupei. Savivaldybė savo iniciatyva gali prisidėti ir prie kitų veiklų įgyvendinimo kartu su NVO (sandėliavimo ir (ar) dalijimo). Papildančias priemones gali vykdyti pati savivaldybė ar NVO, arba abi kartu.

Lyginant EPLSAF lėšomis finansuojamų projektų partnerių pokyčius su įgyvendintu trečiuoju projektu, dvi savivaldybės (Šiaulių rajono ir Pakruojo rajono) apsisprendė 2017 m. projektą įgyvendinti be NVO pagalbos, viena savivaldybė (Kazlų Rūdos rajono) – bendradarbiauti su Marijampolės krašto samariečių bendrija.

Iš esmės situacija partnerystės aspektu beveik nesikeičia – pusė savivaldybių administracijų projekto veiklas įgyvendino vienos pačios savarankiškai, kita pusė dirbo kartu su viena pasirinktu 3 NVO.

2.1.2.4. EPLSAF tikslinė grupė

Kaip apibrėžta veiksmų programoje, vadovaujanti institucija kartu su socialiniais partneriais yra priėmusi sprendimą, kad asmenys tinkami būti tiksline grupe bus pripažįstami vadovaujantis 2013 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos piniginės paramos nepasiturintiems asmenims įstatymo nuostatomis. Paramos gavėjais yra laikomi asmenys, kurių vidutinės mėnesinės pajamos neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) 1,5 dydžio per mėnesį (t. y. 153 eurai). Savivaldybių administracijos turi teisę tam tikrais atvejais taikyti išimtį (pvz., netekto maitintojo, sunkios ligos ir pan.) ir nustatyti didesnę gaunamą dydį, bet ne daugiau kaip 2 VRP (t. y. 204 eurai).

Bendras 2016 m. individualių asmenų skaičius, gavusių EPLSAF paramą sudarė 218.769 asmenis arba 7,66 proc. bendrojo visų Lietuvos gyventojų skaičiaus. Lyginant su 2015 m. EPLSAF paramą gavo 9,56 proc. Lietuvos gyventojų, 2014 m. – 9,35 proc.

2014–2016 m. laikotarpiu mažėjant bendram Lietuvos gyventojų skaičiui, mažėjo socialinės paramos gavėjų skaičius, taip pat mažėjo ir EPLSAF paramos gavėjų skaičius. EPLSAF paramą gavusių labiausiai skurstančių asmenų skaičius 2016 m. sumažėjo beveik 13 proc. (218.769 asmenys) lyginant su 2015 m. (250.560 asmenų) ir daugiau nei 19 proc. palyginus su 2014 m. paramą gavusių asmenų skaičiumi (272.113 asmenų).

Stebėdama tokias tendencijas, vadovaujanti institucija, vadovaudamasi veiksmų programos ir Reglamento Nr. 223/2014 17 str. 4 d. nuostatomis, 2017 m. numatytame vykdyti struktūrinio EPLSAF galutinių paramos gavėjų vertinimo tyrime, nepriklausomiems vertintojams kelia papildomą užduotį – išsiaiškinti esmines priežastis, sąlygojančias EPLSAF galutinių paramos gavėjų grupės asmenų skaičiaus mažėjimą, pateikti įžvalgas ir rekomendacijas, siekiant, kad paramą maistu gautų kaip galima didesnis mažas pajamas gaunančių Lietuvos gyventojų skaičius.

Informacija apie EPLSAF galutinius paramos gavėjus renkama, atsižvelgiant į Reglamente Nr. 1255/2014 numatytas ir skirstoma į šešias stebėsenos rodiklių kategorijas:

- 65 m. asmenys ir vyresni;
- 15 m. asmenys ir jaunesni;
- neįgalieji;
- migrantai, tautinės mažumos, pabėgėliai, užsienio kilmės asmenys;
- benamiai.

2016 m. lyginant su 2014–2015 m. laikotarpiu 15 m. asmenų ir jaunesnių, 65 m. asmenų ir vyresnių bei neįgaliųjų asmenų, gaunančių paramą maistu, skaičius kito labai neženkliai. Tuo tarpu paramą maistu gavusių moterų skaičius, palyginant su 2014 m. padidėjo 61 proc. (67.208 moterys /110.086 moterys * 100 proc.), migrantų, tautinių mažumų, pabėgėlių, užsienio kilmės asmenų – 3,2 karto.

Šį pokytį iš dalies sąlygojo vadovaujančios institucijos įpareigojimas organizacijoms partnerėms kruopščiai vesti stebėsenos rodiklius apie paramą gavusius asmenis į Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (SPIS), taip pat ir pakeisti nacionaliniai teisės aktai leidžiantys suteikti pagalbą maistu ir perkeltiesiems trečiųjų šalių piliečiams, įgyvendinat Lietuvos priisimtus įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 10 d. nutarimą Nr. 958 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. Nutarimo Nr. 628 „Dėl užsieniečių perkėlimo į Lietuvos Respublikos teritoriją“ pakeitimo“.

Kaip asmuo gauna EPLSAF paramą?

Kreipdamasis dėl paramos, asmuo užpildo prašymą EPLSAF paramai gauti savo savivaldybėje (seniūnijoje). Prašyme nurodomi duomenys apie asmenį, bendrai gyvenančius asmenis, asmens ir bendrai gyvenančių asmenų veiklos pobūdis, gaunamos pajamos bei kita paramai gauti reikalinga informacija.

2.1.2.5. Informacija apie vadovaujančios institucijos parengtus teisės aktus

Ministerija, kaip vadovaujanti institucija, siekdama užtikrinti tinkamą ir efektyvų EPLSAF paramos valdymo ir kontrolės sistemos (toliau – VKS) veikimą, rengia, peržiūri ir tobulina teisės aktus, reglamentuojančius EPLSAF 2014–2020 m. paramos administravimą ir finansavimą. Taip pat reguliariai rengia EPLSAF paramą administruojančių institucijų atstovų, projekto vykdytojo ir (ar) organizacijų partnerių susitikimus, apskrito stalo diskusijas ar apklausas raštu (kontaktinių asmenų el. paštais), kuriuose aptariamos svarbiausios EPLSAF įgyvendinimo aktualijos, projektų įgyvendinimo problemos, teisės aktų projektai ir (ar) teisės aktų pakeitimai ir pan.

2016 m. patvirtinti teisės aktai ar atlikti esminiai teisės aktų pakeitimai:

1. Organizacijų partnerių, dalyvaujančių įgyvendinant Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšomis finansuojamus projektus, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. A1-296;
2. Dokumentų, skirtų EPLSAF ir tikslinės grupės apskaitai užtikrinti pakeitimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-305;
3. Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir

- darbo ministro 2016 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. A1-313;
4. Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo valstybės projektų sąrašas Nr. EPSF-2016-V-01, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. A1-519;
  5. Finansavimo skyrimas projektui, finansuojamam pagal Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. A1-628.

Ministerija taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1459 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 590 „Dėl finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“. Vadovaujantis šiuo nutarimu yra siekiama, kad neteisėtai išmokėtų ir (ar) panaudotų Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos bei bendrojo finansavimo lėšų susigrąžinimas vyktų efektyviau ir operatyviau, Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklėse nustatyta lėšų grąžinimo termino atidėjimo ir lėšų grąžinimo dalimis tvarka, skolų nurašymo tvarka. Taip pat Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklės pritaikytos 2014–2020 metų finansavimo laikotarpio ES fondų ir kitoms tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamoms programoms.

Visi teisės aktai paskelbti ministerijos interneto svetainėje adresu:
<http://www.socmin.lt/lt/es-parama/europos-pagalbos-fondas/lr-teises-aktai.html>.

2.1.2.6. Projektų atranka ir įgyvendinimas

Projektų atranka – valstybės projektų planavimas.

2016 m. buvo įgyvendinamas projektas „Parama maisto produktais III“, kurio įgyvendinimo metu panaudota 11.404.777,00 eurų iš planuotų 16.417.000,00 eurų. Už šias lėšas buvo nupirkta 15 rūšių skirtingų maisto produktų, kurių dalinimas vyko: 2016 m. vasario, balandžio, birželio, rugpjūčio, spalio ir gruodžio mėn. (viso šeši dalinimai).

Visi tikslinės grupės atstovai gavo vienodus maisto produktų krepšelius. Maisto produktai atskirų dalijimų metu buvo rotuojami: pirmojo, trečiojo ir penktojo dalijimų maisto produktų krepšelį sudarė: aliejus, ryžiai, įvairių grūdų kruopos, konservuotos daržovės, sausainiai, saldintas sutirštintas pienas ir greito paruošimo avižų košė; antrojo, ketvirtojo ir šeštojo dalijimų metu: cukrus, griekiai, žirniai, mėsos konservai, sausi pusryčiai, greito paruošimo kviečių košė, miežinės kruopos ir makaronai.

Su kiekvienu projektu maisto produktų krepšelis tampa vis daugiau subalansuotas, t. y. papildomai prie ilgo galiojimo įvairių rūšių kruopų, makaronų, cukraus, aliejaus, konservuotos mėsos, papildomai įvestos konservuotos ankštinės daržovės. Atsižvelgiant į tai, kad tarp tikslinės grupės asmenų nemaža dalis yra vaikų iki 15 m. amžiaus, todėl maisto produktų sąrašė yra ir „emocinių“ produktų, pvz., sausi pusryčiai, saldintas sutirštintas pienas ir sausainiai.

Lyginant 2016 m. rodiklius su praėjusiais metais beveik dvigubai daugiau išdalinta konservuotų daržovių ir saldinto sutirštinto pieno, 30 proc. daugiau mėsos konservų, trečdaliu mažiau cukraus, kitų rodiklių duomenys (miltai ir kiti krakmolingi produktai,

paruoštas maistas) skiriasi minimaliai.

2.1.2.7. Veiksmų programos priežiūra

Ministerija iki kiekvienų metų sausio 10 d. (nuo 2017 m. iki kovo 31 d.) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei praėjusių kalendorinių metų EPLSAF administravimo ir EPLSAF lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje nurodoma apibendrinta informacija apie:

- sudarytų projektų finansavimo ir administravimo sutarčių bei pripažintų tinkamomis deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apimtis;
- pagrindines įgyvendinimo problemas ir veiksmus, kurių imtasi ar planuojama imtis sprendžiant minėtas problemas bei siūlymus dėl problemų sprendimo būdų.

2016 m. kaip ir 2015 m. didžiausias dėmesys buvo nukreiptas į projekto vykdytojo vykdomas viešųjų pirkimų procedūras, skirtas maisto produktams iš EPLSAF lėšų įsigyti.

Prieš deklaruojant išlaidas Europos Komisijai jos yra įvertintos tarpinės institucijos, kuri atsakinga už išlaidų tinkamumą.

2.1.2.8. Dvigubo finansavimo prevencija

Dvigubo finansavimo prevencija ir kontrolė užtikrinama sistemiškai, t. y. atitinkami priežiūros ir kontrolės veiksmai bei procedūros atliekami kiekviename iš programos ir projektų etapų. Jų visuma užtikrina adekvatų dvigubo finansavimo rizikos valdymą.

Ministerija pagrindinį vaidmenį dvigubo finansavimo prevencijos srityje atlieka programavimo laikotarpiu, rengdama nacionalinius teisės aktus dėl veiksmų programos ir projektų administravimo, priimant sprendimus dėl projektų finansavimo ir pan.

Projektų įgyvendinimo metu pagrindinį vaidmenį dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės procese atlieka tarpinė institucija – tikrindama mokėjimo prašymus, atlikdama viešųjų pirkimų priežiūros procedūras ir projektų patikras vietoje.

2.1.2.9. Papildoma informacija

Viešinimas

Renginiai organizacijoms partnerėms ir projekto vykdytojui:

- 2016-01-29 „Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų įgyvendinimo eiga ir ateities perspektyvos“ (dalyvavo 186 asmenys);
- 2016-10-20 „Pasiruošimas įgyvendinti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšomis finansuojamą IV-ąjį projektą: naujovės, iššūkiai ir siektini rezultatai“ (dalyvavo 120 asmenų).

Tarptautinis renginys:

- 2016-09-08/09 „Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo įgyvendinimas: patirties ir gerosios praktikos mainai tarp valstybių narių (Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Vengrija, Suomija, Slovakija, Slovėnija ir Čekija) vadovaujančių ir tarpinių (jeigu taikoma) institucijų“ (konferencijoje

dalyvavo 12 atstovų iš: Lietuvos, Lenkijos, Latvijos, Slovakijos, Slovėnijos, Čekijos ir Suomijos).

Viešinimo kampanijos paslaugų pirkimas:

- Paskelbtas EPLSAF viešinimo kampanijos paslaugų pirkimas (reportažai TV, straipsniai spaudoje ir internete bei video reklama viešajame transporte). Veiklos bus pradėtos įgyvendinti 2017 m.

Kita

Iš visų organizacijų partnerių, kurios prisideda prie EPLSAF lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo tik labdaros ir paramos fondo „Maisto bankas“ tiesioginė misija yra surinkti paramą maistu ir dalinanti ją nepasiturintiems žmonėms. Kitos organizacijos partnerės neturi tokio tikslo ir (ar) misijos.

2016 metais bendras labdaros ir paramos fondo „Maisto bankas“ veiklos rezultatas – 7.705 tonos surinkto ir išdalinto maisto, kurio vertė 11,4 mln. eurų (<http://www.maistobankas.lt/istorija>), iš jų, 2.303 tonos sudarė EPLSAF projektais skirta parama (http://www.maistobankas.lt/europos_pagalbos_fondo_parama).

Visi partneriai per 2016 m. išdalino 5.915,28 tonos EPLSAF paramos maistu, labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“ kitos paramos maisto produktais per 2016 m. išdalino 5.402 tonas (visa 2016 m. parama sudarė 11.317,28 tonos). Apskaičiuojant 2.3 ataskaitos dalies 11 b lentelės indikatorių „kiek EPLSAF parama sudaro procentų tarp visos išdalintos paramos“ taikoma formulė: EPLSAF parama dalinama iš visos paramos išdalintos per 2016 m. (t. y., 5.915,28 tonos / 11.317,28 tonos *100 proc.= 52,27 proc.).

2.1.2.10. Problemos, su kuriomis buvo susidurta

Vadovaujanti institucija visą informaciją apie pažeidimus yra pateikusi per Pažeidimų valdymo sistemą.

2.1.2.11. Gražintina ar pakartotinai panaudota parama

Įgyvendinant veiksmų programą, gražintų lėšų, susijusių su pažeidimais, suma 2016 m. sudarė 0,00 eurų.

Netinkama finansuoti suma 2016 m. sudarė 545.789,06 eurų (iš jų EPLSAF lėšos - 463.920,70 eurų), kuriuos nėra deklaruotos Europos Komisijai.

2.1.2.12. Techninė parama

2016 m. techninės paramos lėšos (87.000,00 eurų) buvo skirtos dviejų institucijų – vadovaujančios (74.000,00 eurų) ir tarpinės (13.000,00 eurų) veikloms finansuoti.

Iš techninės paramos lėšų finansuotas:

- darbo užmokestis (vadovaujančios ir tarpinės institucijų);
- komandiruotės (vadovaujančios ir tarpinės institucijų);
- viešinimas (vadovaujančios institucijos).

2.2. Informacija apie veiksmus, kuriais atsižvelgiama į Reglamento (ES) Nr. 223/2014 5 straipsnio 6 ir 11 dalyse (ir, kai tinkama, 5 straipsnio 13 dalyje) nustatytus principus, ir jų vertinimas

2.2.1. Veiksmų koordinavimas su Europos socialinio fondu ir kitomis finansavimo priemonėmis (Reglamento Nr. 223/2014 5 straipsnio 6 dalis)

Vadovaujančiai institucijai koordinuoti Europos socialinio fondo (toliau – ESF) ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) finansuojamas veiklas su EPLSAF lėšomis remiamomis veiklomis yra paprasčiau, nes tas pats ministerijos Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamentas yra atsakingas už:

- ESF priemonės, skirtas kovai su skurdu, socialine atskirtimi ir užimtumu;
- PMIF veiklų įgyvendinimą (parama skirta prieglobsčio prašytojams ir prieglobstį gavusiems užsieniečiams Lietuvoje);
- EPLSAF.

Atsižvelgiant į tai, dauguma klausimų dėl veiklų koordinavimo ar papildomumo yra derinamos darbine tvarka, susitikimuose, posėdžiuose.

Dėl veiklų koordinavimo su ESF

Vienas iš papildomumą lemiančių veiksnių yra skirtingos ESF ir EPLSAF finansavimo sritys.

EPLSAF ir ESF investicijų naudojimo koordinavimas bei šių fondų galimo persidengimo rizikos valdymas užtikrinamas per institucijų, atsakingų už šių fondų lėšomis finansuojamų priemonių planavimą ir įgyvendinimą, projektų atrankos kriterijus, finansuotinių projektų sąrašus ir EPLSAF stebėsenos komitetą, kuris sudaromas Fondo įgyvendinimo koordinavimui ir priežiūrai vykdyti, į jo veiklą įtraukiant atsakingų institucijų atstovus.

Be to, EPLSAF tarpinė ir tvirtinanti institucija (Europos socialinio fondo agentūra) yra ESF įgyvendinančioji institucija, todėl naudojant Struktūrinių fondų priežiūros informacinę sistemą (SFMIS) galima užtikrinti, kad įgyvendinamos EPLSAF papildančios priemonės nedubliuotų veiklų, finansuojamų iš ESF lėšų, o kaip tik siekti, kad jos būtų papildomos.

Taip pat EPLSAF vadovaujanti institucija (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) yra ESF tarpinė institucija, todėl priemonių finansavimo atskiriamumas užtikrinamas darbinių susitikimų ir (ar) posėdžių metu.

Dėl veiklų koordinavimo su PMIF

Veikla, kurią reikia suderinti tarp EPLSAF ir PMIF yra maisto produktų ir higienos prekių skyrimas prieglobsčio prašytojams ir (ar) prieglobstį gavusiems užsieniečiams, siekiant išvengti tų pačių maisto produktų ir (ar) higienos prekių dalijimo tai pačiai tikslinei grupei.

Todėl EPLSAF veiksmų programos koordinatorius yra įpareigotas nuolat informuoti PMIF ir ESFA atstovus apie planuojamus įsigyti maisto produktus ateinančiais metais, kad PMIF įgyvendinanti institucija, vertindama PMIF gautas paraiškas, galėtų tinkamai jas patikrinti siekiant išvengti besidubliuojančių maisto produktų.

2.2.2. Dėl vyrų ir moterų lygybės, nediskriminavimo principo įgyvendinimo (Reglamento Nr. 223/2014 5 straipsnio 11 dalis)

Įgyvendinant projektus lyčių lygybė ir nediskriminavimas dėl rasės, religijos, tautybės ir pan. pirmiausia yra užtikrinamas pasirenkant atitinkamą tikslinės grupės atrankos kriterijų, t. y. mėnesines vidutines asmens pajamas. Todėl visiškai nesvarbu, kokiai grupei asmuo priklauso, svarbu kokiomis pajamomis jis disponuoja.

Iš dalies papildančios priemonės taip pat prisideda prie diskriminacijos mažinimo, kai organizacijos partnerės vienodai skatina vyrus ir moteris, neįgaliuosius, dalyvauti ESF remiamuose projektuose, skirtuose kelti kvalifikaciją, ugdant profesinius įgūdžius ar suteikiant praktinę darbo patirtį, darbo ir šeimos įsipareigojimų didinime ir pan. Vyresnius asmenis skatinama dalyvauti ESF finansuojamuose savanorystės projektuose ir t.t. Vienodai padeda abiejų lyčių ir mažumų atstovams neatlygintinai pildyti dokumentus, teikti rekomendacijas, konsultacijas ir kt.

Taip pat prie diskriminacijos mažinimo prisideda ir vadovaujančios institucijos viešinimo veiklos.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujančios institucijos siekis lyčių lygybės ir nediskriminavimo principo įgyvendinime nėra užtikrinti, kad po lygiai moterų, vyrų, neįgaliųjų ir t.t. gautų EPLSAF paramą. Viešinimo tikslas, kad diskriminaciją patiriančios grupės gautų informaciją apie paramos galimybes ir ja tinkamai pasinaudotų.

Nediskriminavimo principą siekiama įgyvendinti ir formuojant vienodus dalinamo maisto paketus, kurie dalinami vienodą kartų skaičių visiems paramos maistu gavėjams.

Bet kuriuo atveju ypatingą dėmesį partneriai skiria vienišiams tėvams auginantiems nepilnamečius vaikus.

2.2.3. Dėl objektyvių kriterijų nustatymo įsigyjant maisto produktus, maisto švaistymo mažinimo ir subalansuotos mitybos (Reglamento Nr. 223/2014 5 straipsnio 13 dalis)

Ministerija objektyvius kriterijus maisto produktams įsigyti nustatė Projektų finansavimo sąlygų aprašuose (toliau – PFSA). PFSA derinami su socialiniais partneriais ir kompetentingomis institucijomis, be to, projekto vykdytojas vykdydamas viešuosius pirkimus privalo vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.

Siekiant nešvaistyti maisto yra įsigijami ilgo galiojimo produktai. Taip pat prieš kiekvieną dalijimą yra sudaromi tikslūs paramos gavėjų sąrašai ir projekto vykdytojas informuoja produktų tiekėjus kiek konkrečiai vnt. kiekvieno produkto reikia pristatyti į centrinius organizacijų partnerių sandėlius. Jeigu dalijimo metu kažkas iš asmenų, turinių teisę gauti EPLSAF produktus (asmenys iš paramos gavėjų sąrašo), neateina atsiimti paramos, nes išvyko iš šalies, pasikeitė asmens ir (ar) jo šeimos pajamos, asmuo mirė ir pan. maisto paketą gali gauti kitas asmuo, kuris yra pavėluotai pateikęs prašymą tokiai paramai gauti, jeigu tokių asmenų nėra – organizacijos partnerės perduoda likučius labdaros ir paramos valgykloms pagal priėmimo-nurašymo aktus.

Stengiamasi prisidėti prie subalansuotos labiausiai skurstančiųjų asmenų mitybos, maisto produktų krepšelį papildant mėsos konservais, ankštinėmis konservuotomis daržovėmis. Parenkami maisto produktai yra suderinti su sveikatos specialistais ir dietologais. Papildomai yra atsižvelgiama ir į tikslinės grupės lūkesčius, kuriuos perduoda socialiniai partneriai (savivaldybės ir nevyriausybinės organizacijos), todėl maisto produktų krepšelyje yra ir keletas taip vadinamųjų „emocinių“ produktų (sausainių, kondensuoto tirštinto pieno, sausų pusryčių).

2.3. Bendrieji rodikliai

2.3.1. Išteklių rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Mataavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
1	Visa tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų, patvirtintų dokumentuose, kuriuose nustatomos veiksmų remimo sąlygos, suma	EUR	11 606 522,24	16 417 000,00	0,00								28 023 522,24
2	Visa įgyvendinant veiksmus paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma	EUR	3 395 723,21	13 124 242,72	11 404 777,00								27 924 742,93
2a	Visa įgyvendinant veiksmus, susijusius su pagalbos maistu teikimu, paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma (kai tinkama)	EUR	3 395 723,21	13 124 242,72	11 404 777,00								27 924 742,93
2b	Visa įgyvendinant veiksmus, susijusius su pagrindinės materialinės pagalbos teikimu, paramos gavėjų patirtų ir sumokėtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma (kai tinkama)	EUR	0,00	0,00	0,00								0,00
3	Visa Komisijai deklaruota tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma	EUR	0,00	0,00	11 004 687,00								11 004 687,00

2.3.2. Paskirstytos pagalbos maistu produkto rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
4	Vaisių ir daržovių kiekis	tonos	0,00	75,16	139,81								214,97
5	Mėšos, kiaušinių, žuvies ir jūros gėrybių kiekis	tonos	142,98	185,64	260,53								589,15
6	Miltų, duonos, bulvių, ryžių ir kitų krakmolingų produktų kiekis	tonos	2 388,89	3 669,17	3 486,63								9 544,69
7	Cukraus kiekis	tonos	371,00	906,56	676,60								1 954,16
8	Pieno produktų kiekis	tonos	0,00	182,84	333,63								516,47
9	Riebalų, aliejaus kiekis	tonos	426,72	540,55	610,58								1 577,85
10	Perdirbtų maisto produktų, kitų maisto produktų (neprikirčių prie minėtų kategorijų) kiekis	tonos	0,00	365,10	407,50								772,60
11	Paskirstytos pagalbos maistu bendras kiekis	tonos	3 329,59	5 925,02	5 915,28								15 169,89
11a	Tik už maisto vežimą, skirstymą ir sandėliavimą pagal VP sumokėta dalis	%	0,00	0,00	0,00								
11b	EPLSAF lėšomis bendrai finansuoto maisto dalis, atitinkanti partnerių organizacijų paskirstytą bendrą maisto kiekį	%	71,50	59,16	52,27								
12	Bendras paskirstytų valgio porcijų, iš dalies arba visiškai finansuotų pagal VP, skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
13	Bendras paskirstytų maisto davinių, iš dalies arba visiškai finansuotų pagal VP, skaičius	skaičius	755 660,00	1 468 371,00	1 220 445,00								3 444 476,00

2.3.3. Paskirstytos pagalbos maistu rezultato rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
14	Bendras pagalbą maistu gaunančių asmenų skaičius	skaičius	272 113,00	250 560,00	218 769,00								741 442,00
14a	15 metų ar jaunesnių vaikų skaičius	skaičius	57 273,00	57 688,00	60 627,00								175 588,00
14b	65 metų ar vyresnių asmenų skaičius	skaičius		9 138,00	9 109,00								18 247,00
14c	Moterų skaičius	skaičius	67 208,00	83 898,00	110 086,00								261 192,00
14d	Migrantų, užsienio kilmės dalyvių, mažumoms (įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus) priklausančių asmenų skaičius	skaičius	996,00	2 616,00	3 227,00								6 839,00
14e	Neįgalųjų skaičius	skaičius	13 693,00	18 866,00	19 710,00								52 269,00
14f	Benamių skaičius	skaičius		566,00	506,00								1 072,00

2.3.4. Pagrindinės materialinės pagalbos produkto rodikliai

2.3.4.1. Paskirstytų prekių vertė

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
15	Bendra paskirstytų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00								0,00
15a	Bendra vaikams skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00								0,00
15b	Bendra benamiams skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00								0,00
15c	Bendra kitoms tikslinėms grupėms skirtų prekių pinigine vertė	EUR	0,00	0,00	0,00								0,00

2.3.4.2. Papildomos paskirstytų prekių kategorijos

Papildomos vaikams išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

2.3.4.2. Papildomos paskirstytų prekių kategorijos

Papildomos benamiams išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

2.3.4.2. Papildomos paskirstytų prekių kategorijos

Papildomos kitų tikslinių grupių asmenims išdalytų prekių kategorijos

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas
-----------------------	----------	-------------------

2.3.4.3. Paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Vaikams paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16a	Naujagimio kraitelis	Yes/No/Blank										
16b	Mokykliniai krepšiai	Yes/No/Blank										
16c	Kanceliarinės prekės, sąsiuviniai, plunksnakočiai, tapybos reikmenys ir kitos mokykloje reikalingos priemonės (ne apranga)	Yes/No/Blank										
16d	Sportinė apranga ir avalynė (sportiniai bateliai, triko, maudymosi kostiumėliai ir pan.)	Yes/No/Blank										
16e	Apranga (žieminiai paltai, avalynė, mokyklinės uniformos ir pan.)	Yes/No/Blank										

2.3.4.3. Paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Benamiams paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
17a	Miegmaišiai / antklodės	Yes/No/Blank										
17b	Virtuvės reikmenys (puodai, keptuvės, stalo įrankiai ir pan.)	Yes/No/Blank										
17c	Apranga (žieminiai paltai, avalynė ir pan.)	Yes/No/Blank										
17d	Ūkiniai skalbiniai (rankšluosčiai, patalynė)	Yes/No/Blank										
17e	Higienos reikmenys (pirmosios pagalbos rinkiniai, muilas, dantų šepetėliai, vienkartiniai skustuvai ir pan.)	Yes/No/Blank										

2.3.4.3. Paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Kitoms tikslinėms grupės paskirstytų prekių svarbiausių kategorijų sąrašas

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
-----------------------	----------	-------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

2.3.5. Pagrindinės materialinės pagalbos rezultato rodikliai

Identifikacinis kodas	Rodiklis	Matavimo vienetas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sukauptoji vertė
19	Bendras pagrindinę materialinę pagalbą gaunančių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19a	15 metų ar jaunesnių vaikų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19b	65 metų ar vyresnių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19c	Moterų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19d	Migrantų, užsienio kilmės dalyvių, mažumoms (įskaitant marginalizuotas bendruomenes, pavyzdžiui, romus) priklausančių asmenų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19e	Neįgalųjų skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00
19f	Benamių skaičius	skaičius	0,00	0,00	0,00								0,00

**PRIEDAS. ATITINKAMŲ SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ PASTABŲ SANTRAUKA, KAIP
NURODYTA REGLAMENTO (ES) NR. 223/2014 13 STRAIPSNIO 2 DALYJE**

EPLSAF stebėsenos komiteto nariai su ataskaitos projektu supažindinti el. paštu gegužės 17 d., EPLSAF stebėsenos komiteto posėdis vyko 2017 m. gegužės 24 d. Ataskaitos projektui pritarta be pastabų (2017-06-02 posėdžio protokolas Nr. 5 pridedamas).

2017 m. birželio 1 d. ataskaitos projektas patalpintas vadovaujančios institucijos EPLSAF interneto svetainėje: http://www.socmin.lt/lt/es-parama/europos-pagalbos-fondas/pfsa_aktualijos.html partneriams ir visuomenei susipažinti (derinimo dokumentas pridedamas). Iš visuomenės, partnerių ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pastabų, komentarų ar siūlymų iki 2017-06-15 negauta.

Dokumentai

Dokumento pavadinimas	Dokumento rūšis	Dokumento data	Vietinė nuoroda	Komisijos nuoroda	Rinkmenos	Išsiuntimo data	Išsiuntė
-----------------------	-----------------	----------------	-----------------	-------------------	-----------	-----------------	----------

Latest validation results

Severity	Code	Message
Informacija		Įgyvendinimo ataskaitos versija patvirtinta.